

326

Avui

(ALDC, III, L 52. Avui)

El llat. cl. *HŌDIE* (< *HO[C] DIE* 'en aquest dia'), esdevingut *OIE* (*o* oberta) en llat. tardà, va donar en cat. ant. *hui* (escrit *huy*, *uy*), a través de la diftongació condicionada de *ō*, **uoi* > **wui*, que, per consonantització de *w*, va passar a *vui* (com *vuit* < *uit* < *octo*), amb les var. *vui* 132, 134, 138 (veg. *hui*), i *avui*, amb pròtesi d'origen fonosintàctic, freqüent en mots monosil·làbics (cf. *hir* > *ahir*, *pres* > *aprés*), *av[ø]i* 7 en capcinès, on *ū* > [ø] (com *BRUMA* < *br[ø]ma*). *Hui* (var. *auí* 129, 133, *wé* 87, 94, amb diftongació de tipus aragonès) s'ha conservat fins avui en algunes poblacions del val., però amb més extensió sota la var. *hui* (pron. [wi]),

var. *auí* 152), per la freqüent conversió del diftong decreixent en creixent, com passa en val.; *hui* és forma antiga però *huí*, que el *DECat* interpreta ja del s. XIV per l'absència d'elisió de la preposició (*missa de huy*), ja és més dubtosa, mentre no tinguem casos com *huyí*, de J. B. Anyés (s. XVI) o rimes més tardanes del tipus *huí/tirurirurí* (Veny, 1986 c: 405). Notem l'àrea quasi compacta del val *hui/(hui)*, fidel al cat. ant.

Són mots normatius *avui*, des del *DG_I*, 1932, i *hui*, des del *DIEC_I*, 1995.

